

ความภาคหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนัก เรียนชาย

มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุดรธานี

นาย ธงศักดิ์ บุญนารวม

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยาามหาบัณฑิต

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-566-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015935

T 1 1 6 1 6 0 0 6

THE EDUCATIONAL AND OCCUPATIONAL EXPECTATIONS OF MATHAYOM SUKSA 6

BOY STUDENTS IN UTTARADIT PROVINCE

Mr. Thongsak Boontanatum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Sociology and Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-566-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคาดหวังในการศึกษาคือและการประกอบอาชีพของนักเรียนชาย
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุดรธานี

โดย

นาย องศักดิ์ บุญนาคธรรม

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ประ เสวีฐ แยมกลั่นหุ้ง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. พัทยา สายชู)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ประ เสวีฐ แยมกลั่นหุ้ง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภางค์ จันทร์วานิช)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์การ : มูลนิธิธรรม : ความคาดหวังในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชายมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดอุดรธานี (THE EDUCATIONAL AND OCCUPATIONAL EXPECTATIONS OF MATHAYOM SUKSA 6 BOY STUDENTS IN UTTARADIT PROVINCE)
 อ.ที่ปรึกษา : ศ.ประเสริฐ แยมกลิ่นหุ้ง, 167 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยด้านฐานะ เศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา ความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดา ความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิท และผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียน นำจะมีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน รวมทั้งศึกษาว่าความคาดหวังในสาขาวิชาที่ศึกษาต่อและความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดาอย่างไรบ้าง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา มีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยนักเรียนที่บิดามารดา มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมสูงจะคาดหวังในการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่บิดามารดา มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะสามารถอธิบายถึงความแตกต่างของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดา ความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิท และผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียน มีผลต่อความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยมีข้อยกเว้นในกรณีของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดา มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมสูง สำหรับนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อที่บิดามารดา มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน จะมีความคาดหวังในสาขาวิชาที่ศึกษาต่อและความคาดหวังในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้พบว่านักเรียนที่ไม่ได้คาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา จะมีความคาดหวังในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เป็นส่วนมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
 สาขาวิชา สังคมวิทยา
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา M:1001.1.1.1.1

THONGSAK BOONTANATUM : THE EDUCATIONAL AND OCCUPATIONAL EXPECTATIONS OF MATHAYOM SUKSA 6 BOY STUDENTS IN UTTARADIT PROVINCE.

THESIS ADVISOR : PROF. PRASERT YAMKLINFUNG, 167 PP.

This research aims at studying concern the relationship between parents' socio-economic status, educational expectations, friends' educational expectations and the students' academic abilities on the one hand and the students' educational expectations on the other. It also collects data on the students' preferred fields of study and occupational expectations and analysis them in term of their relationship with parents' socio-economic status.

The research results are as follow : Parental socio-economic status affects students' educational expectations. Students whose parents have higher socio-economic status have higher educational expectations than those whose parents have lower socio-economic status. Differences in students' educational expectations can be well explained in term of differences in family backgrounds. However, parents' and friends' educational expectations and students' academic abilities are found to have no effect on the students' expectations to continue their study at the higher level in the cases of those who come from families of high socio-economic status. Among students who plan to continue their study, their preferred fields of study and occupational expectations are found to be related with parents' socio-economic status. Most students who do not plan to continue their study choose agriculture as their as their expected.occupation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
สาขาวิชา สังคมวิทยา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ประเสริฐ
แย้มกลิ่นหุ้ง อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนได้กรุณาให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด
ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. พัทยา สายหู หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวงศ์
จันทร์วานิช กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้คำแนะนำปรึกษาและข้อเสนอแนะทางวิชาการ ตลอดจน
จนการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณอาจารย์ฝ่ายวิชาการและฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนอุดรดิตถ์ โรงเรียน
อุดรดิตถ์วิทยา โรงเรียนลับแลพิทยาคม โรงเรียนศิขัย โรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ ตลอดจน
จนบิดามารดาของนักเรียนและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลอัน เป็น
ประโยชน์แก่การศึกษา

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้องในครอบครัวทุกท่านที่ได้
ส่ง เสริมสนับสนุนด้านการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย เสมอมา อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
ลุล่วงไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
องศักดิ์ บุญธนาธรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
สภาพความเป็นมาและปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	13
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	21
2 ระเบียบวิธีวิจัย.....	22
ขอบเขตการวิจัย.....	22
วิธีการศึกษา.....	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	25
ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม.....	26
นิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	26
ตัวแปรในการวิจัย.....	28
การวัดตัวแปร.....	28
การวิเคราะห์และแปลความข้อมูล.....	30

คู่มือวิทยุพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	31
สภาพทั่วไปของจังหวัดอุตรดิตถ์.....	31
ลักษณะภูมิประเทศ.....	31
เศรษฐกิจ.....	33
ลักษณะทางสังคม.....	34
โรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	36
4	45
ลักษณะภูมิหลังทาง เศรษฐกิจและสังคมของนัก เรียน.....	45
5	61
ปัจจัยที่มีผลต่อความคาดหวัง ในการศึกษาต่อของนัก เรียน.....	61
6	85
ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดากับการวางแผน ในการศึกษาต่อ ของนัก เรียน.....	85
7	117
ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดากับความคาดหวังในการประกอบ อาชีพของนัก เรียน.....	117
8	138
สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก.....	153
ประวัติผู้เขียน.....	187

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับแบบสอบถามคืน.....	26
2	ร้อยละของลักษณะทางประชากร.....	47
3	ร้อยละของฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา.....	51
4	ร้อยละของลักษณะทางการศึกษาของนักเรียน.....	55
5	ร้อยละของผลสัมฤทธิ์การ เรียนของนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน.....	56
6	ร้อยละของบุคคลที่นักเรียนร่วมพักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน.....	57
7	ร้อยละของบุคคลสำคัญที่อุปการะ เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน	58
8	ร้อยละของนักเรียนจำแนกตามจำนวน เงินที่ได้รับ เป็นค่าใช้จ่ายแต่ละวัน...	58
9	ร้อยละของนักเรียนจำแนกตามการทำงานหา เงิน เพื่อช่วย เหนือตนเอง....	59
10	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน	60
11	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดา	62
12	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของมารดา	63
13	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามรายได้ของบิดามารดา.....	64
14	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามรายได้ของบิดามารดาและขนาดของครอบครัว.....	66
15	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของบิดา.....	67
16	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามการศึกษาของมารดา.....	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดา.....	69
18	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดาและอาชีพของบิดา.....	71
19	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของบิดามารดา.....	73
20	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิท.....	74
21	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิทและอาชีพของบิดา.....	76
22	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคาดหวังในการศึกษาต่อของเพื่อนสนิทและรายได้ของบิดามารดา.....	78
23	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์การเรียน.....	79
24	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์การเรียนและอาชีพของบิดา.....	81
25	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์การเรียนและรายได้ของบิดามารดา.....	83
26	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีความหมายต่อนักเรียน.....	86
27	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อประโยชน์จากการศึกษาต่อที่เพิ่มขึ้นไปคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายและเวลาที่สูญเสียบไปเพื่อการศึกษา.....	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
28	ร้อยละของความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจำแนกตามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพียงพอต่อการประกอบ อาชีพที่ได้แล้ว.....	88
29	ร้อยละของ เหตุผลที่นักเรียนจะศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา.....	89
30	ร้อยละของ เหตุผลที่นักเรียนอยากศึกษาต่อแต่ไม่แน่ใจว่าจะได้ศึกษาต่อหลังจาก จบการศึกษา.....	90
31	ร้อยละของ เหตุผลที่นักเรียนจะไม่ศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา.....	91
32	ร้อยละของระดับการศึกษาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อจำแนกตามแผนการเรียน	92
33	ร้อยละของสถานศึกษาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อจำแนกตามแผนการเรียน....	93
34	ร้อยละของมหาวิทยาลัยที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา.....	94
35	ร้อยละของสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อ เป็นอันดับ 1 จำแนกตาม แผนการเรียน.....	95
36	ร้อยละของสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อ เป็นอันดับ 2 จำแนกตาม แผนการเรียน.....	97
37	ร้อยละของเหตุผลที่นักเรียนใช้พิจารณาสาขาวิชาที่คาดหวังในการศึกษาต่อ....	98
38	ร้อยละของบุคคลที่นักเรียนปรึกษาหาหรือขอคำแนะนำในการเลือกสาขาวิชาที่ จะศึกษาต่อ.....	99
39	ร้อยละของแหล่งข้อมูลที่นักเรียนได้รับ เกี่ยวกับสาขาวิชาและสถานที่ศึกษาต่อ หลังจากจบการศึกษา.....	100
40	ร้อยละของสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อ เป็นอันดับ 1 จำแนก ตามอาชีพของบิดา.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
41	ร้อยละของสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อเป็นอันดับ 1 จำแนกตามรายได้ของบิดามารดา.....	105
42	ร้อยละของสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อเป็นอันดับ 1 จำแนกตามการศึกษาของบิดา.....	107
43	ร้อยละของความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดาจำแนกตามความคิดเห็นของบิดามารดาที่มีต่อการสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อการศึกษาต่อของบุตร...	108
44	ร้อยละของความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดาจำแนกตามความคิดเห็นของบิดามารดาที่มีต่อสติปัญญาและความสามารถที่จะศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาของนักเรียน.....	109
45	ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังทางการศึกษาของบิดามารดาและความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน.....	110
46	ร้อยละของสาขาวิชาที่บิดามารดาต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อเป็นอันดับ 1...	111
47	ร้อยละของสาขาวิชาที่บิดามารดาต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อเป็นอันดับ 2...	112
48	ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่บิดามารดาต้องการให้ศึกษาต่อเป็นอันดับ 1 และสาขาวิชาที่นักเรียนคาดหวังในการศึกษาต่อเป็นอันดับ 1.....	113
49	ร้อยละของความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียนที่ไม่คาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษา.....	118
50	ร้อยละของอาชีพที่บิดามารดา (ไม่ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ) ต้องการให้นักเรียนประกอบหลังจากจบการศึกษา.....	119
51	ร้อยละของฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดาของนักเรียนที่ไม่คาดหวังในการศึกษาต่อ.....	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
52	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่นักเรียน (ไม่คาดหวังในการศึกษาต่อ) คาดหวังในการประกอบและอาชีพที่ปีคามารดา (ไม่ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ) ต้องการให้นักเรียนประกอบ.....	121
53	ร้อยละของการเพิ่มพูนความรู้ในการประกอบอาชีพของนักเรียน (ไม่คาดหวังในการศึกษาต่อ) ในอนาคต.....	122
54	ร้อยละของอาชีพที่คาดหวัง เป็นอันดับ 1 ของนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อ จำแนกตามแผนการเรียน.....	124
55	ร้อยละของอาชีพที่คาดหวัง เป็นอันดับ 2 ของนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อ จำแนกตามแผนการเรียน.....	125
56	ร้อยละของอาชีพที่คาดหวัง เป็นอันดับ 1 ของนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อ จำแนกตามอาชีพของบิดา.....	128
57	ร้อยละของอาชีพที่คาดหวัง เป็นอันดับ 1 ของนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของปีคามารดา.....	130
58	ร้อยละของอาชีพที่คาดหวัง เป็นอันดับ 1 ของนักเรียนที่คาดหวังในการศึกษาต่อ จำแนกตามการศึกษาของบิดา.....	132
59	ร้อยละของอาชีพที่ปีคามารดา (ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ) ต้องการให้นักเรียนประกอบ เป็นอันดับ 1 ในอนาคต.....	133
60	ร้อยละของอาชีพที่ปีคามารดา (ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ) ต้องการให้นักเรียนประกอบ เป็นอันดับ 2 ในอนาคต.....	134
61	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพที่ปีคามารดา (ต้องการให้นักเรียนศึกษาต่อ) ต้องการให้นักเรียนประกอบ เป็นอันดับ 1 และอาชีพที่นักเรียน (คาดหวังในการศึกษาต่อ) คาดหวังในการประกอบ เป็นอันดับ 1.....	135